

Angloamerička teorija proze

Prof. dr Biljana Dojčinović

Program

Henri Džejms i teorija proze: *Umetnost romana i Budućnost romana*

Henri Džejms i teorija proze: predgovori njujorškom izdanju – roman i romansa, Džejmsova *biographia literaria*, tačka gledanja; Persi Labok o *Ambasadorima*

Jan Vat, „Eksplikacija prvog paragrafa *Ambasadora*“

Leon Edel – *Psihološki roman*

E. M. Forster – *Aspekti romana*

V. Vulf – *Moderna proza i lik u prozi* („Mr. Benett and Mrs. Brown“)

T. S. Eliot – izbor iz eseja („Tradicija i individualni talenat“, „Hamlet“, „Šta je klasik“)

V. Vulf – *Sopstvena soba*

Vejn But (*Retorika proze*), Simor Četmen i Dorit Kon (*Transparent Minds* – prevedeni delovi)
- teorije proze i filma

Sinteze – teorija roda, kulturna istorija

Poeni

Pohađanje nastave 5

Učestvovanje na času 10

Predisp. obaveza 15

Ispit (pismeni ukupno 70)

Ispit posle I semestra

Teme za eseje:

Poetika Henrija Džejmsa

Pojam tačke gledanja od Džejmsa naovamo

Modernistička proza (Edel, V. Vulf)

Lik u prozi (Forster, V. Vulf)

Pojam tradicije (Eliot i V. Vulf)

Impersonalnost (Eliot i V. Vulf)

Objektivni korelativ (Eliot)

Žene i proza (V. Vulf)

Pojmovi roda i razlike

Od toka svest do autonomnog monologa (Edel, Četmen, D. Kon)

Retorika proze (V. But)
Implicitni autor (V. But, Četmen)
Priča i diskurs (Četmen)

Ispitna pitanja

1. Pojam tačke gledanja od Džejsma naovamo
2. Postupak u *Ambasadorima*– Džejsmov komentar i dalja teorijska razrada.
3. Džejsmova poetički stavovi – „Budućnost romana“, „Umetnost proze“, predgovori *Amerikancu i/ili Ambasadorima*.
4. Lik u prozi – Džejsm, Forster, V. Vulf, Četmen (jedan od autora, poređenje ili opšti pogled na problem karakterizacije)
5. Žene i proza: kulturalni aspekti, psihološki aspekti, estetska pitanja (jedan od aspekata, poređenje ili opšti pogled)
6. Priča o Džudit Šekspir i njene teorijske konsekvence
7. Četmenova analiza Džejsmova pripovetke "Ivlin"
8. Postupci predstavljanja svesti likova prema Dorit Kon
9. Impersonalnost (kod V. Vulf i/ili T. S. Eliota)
10. Ideja iskustva u Džejsmovo poeziji i esejima V. Vulf
11. Implicitni autor
12. *Zaokret ka unutra*
13. Eliotovo tumačenje tradicije i objektivnog korelativa
14. Pojam tradicije kod V. Vulf i/ili Eliota

Literatura za kurs Angloamerička teorija proze

Bečanović, Zorica, »Henri Džejsm i počeci engleske teorije proze«, u *Treći program*, Beograd, 88/89, 1991, 247-254.

But, Vejn, *Retorika proze*, preveo Branko Vučićević, Nolit, Beograd, 1976.

Chatman, Seymour *Story and Discourse: Narrative Structure in Fiction and Film*, Cornell University Press, Ithaca and London

Četmen, Simur „Likovi i pripovedači: Filter, centar, sklonost i fokus interesa“, prev.

Vladimir Petrović, *Reč*, Beograd, br. 8, 1995, 87– 94,

Dojčinović-Nešić, Biljana „Metamorfoze romanse u romanima Džona Apdajka“, ThinkTank, temat Novi američki roman, časopis za Balkan, br. 15-16, 2007, Vol. 2, str. 7 – 11.

Dojčinović-Nešić, Biljana, *Kartograf modernog sveta: romani Džona Apdajka*, Filološki fakultet, Beograd, 2007.

Dojčinović, Biljana *Susreti u tami, uvod u citanje Virđzinije Vulf*, Sluzbeni glasnik Beograd, 2011.

Džejsm, Henri, „Umetnost romana“, prev. Marta Frajnd, *Roman*, Nolit, Beograd, 1975, 36–53.

Edel, Leon *Psihološki roman*, Kultura, Beograd, 1962.

Eliot, T. S. „Tradicija i individualni talenat“, „Hamlet“, „Šta je klasik“ u T. S. Eliot, *Eseji*, Nolit, Beograd.

Holmgren McKay, Janet *Narration and Discourse in American Realistic Fiction*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1982.

Forster, E. M. „Ambasadori“, preveo Vladimir Lorencin, u *Treći program*, 1991, str. 268-9.

James, Henry, „Preface to the Ambassadors (1909)“, *20th Century Literary Criticism, A Reader*, Edited by David Lodge, Longman, London, 1972, 44–56.

James, Henry, „The Future of the Novel“, *The House of Fiction, Essays on the Novel by Henry James*, Leon Edel (ed.), London, Rupert Hart–Davis, 1957, 48–59.

James, Henry, „The Art of Fiction“, u *Moderna američka književnost 4, Teorija književnosti*, antologija, priredio Tihomir Vučković, Beograd, KIZ Kultura, 1995, 17–20.

Kon, Dorit, „Prozirni umovi“, Beogradski književni časopis, br. 1.

Kon, Dorit, „Autonomni monolog“, *Treći program Radio Beograda*, Br. 137–138, I–II/2008, str. 159-183.

Lenser, Susan „Ka feminističkoj naratologiji“, *Genero 6/7*, 2005, str. 81-101

Rimmon–Kenan, Shlomith, „Towards... afterthoughts, almost twenty years later” in *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*, Routledge, 134-149 in London and New York, 2001.

Romberg, Bertil, *Studies in the Narrative Technique of the First–Person Novel*, Almqvist & Wiksell, Stockholm, Göteborg, Uppsala.

Schorer, Mark, „Technique as Discovery“, *20th Century Literary Criticism, A Reader*, Edited by David Lodge, Longman, London, 1972, 387–400.

Van Rosum–Guijon, F, „Problem stanovišta ili perspektive: kritičke teorije i pojmovi“, prev. Branko Jelić, *Treći program*, Radio Beograd, jesen 1972, 178–207.

Vulf, Virdžinija, „Moderna proza“, u *Eseji*, prev. Milica Mihajlović, Nolit, 1956, str. 77-89.

Vulf, Virdžinija, „Gospodin Benet i gospođa Braun“, prev. Ljiljana Stanić, u *Roman*, Nolit, Beograd, 1975, str.170-173.

Vulf, Virdžinija, *Sopstvena soba*, prev. Slavica Stojanović i Smiljka Bogunović, u *Feminističke sveske* br. 7/8 1997, str. 107-182.

Ili

Woolf, Virginia *Vlastita soba*, prev. Iva Grgić, Centar za ženske studije, Zagreb, 2003. Ili

Ili

Woolf, Virginia, *A room of one's own*, eBooks@Adelaide 2004 c, at <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.1/au/>.

Watt, Ian, „The First Paragraph of The Ambassadors: an explication“ (1960) u Tony Tanner, ed., *Henry James*, str. 283-303.

Woolf, Virginia *Selected Essays*, Edited with an Introduction and Notes by David Bradshaw, Oxford UP, 2008.

„Mr. Bennet and Mrs. Brown“, u Virginia Woolf, *Selected Essays*, Oxford University Press, str. 32-36.

„Character in Fiction“, u Virginia Woolf, *Selected Essays*, Oxford University Press, str. 37-54.

